

УДК 78.082:78.21(510)"18/21":008

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/92-1-13>**Тянь АНЬ,***orcid.org/0009-0008-0811-3364**аспірант кафедри музичного мистецтва**Навчально-наукового інституту культури і мистецтв**Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка**(Суми, Україна) tianan963@gmail.com*

## **ФОРТЕПІАННА КАМЕРНА МУЗИКА В КУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ КИТАЮ: ВІД ІСТОРИЧНИХ ВИТОКІВ ДО СУЧАСНОЇ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ**

Фортепіанна камерна музика як форма музичного виконавства набула поширення в Китаї на початку ХХ століття, пройшовши складний і тривалий шлях становлення та еволюції. Її розвиток зумовлювався як соціально-історичними трансформаціями, так і поступовим оновленням музично-естетичних орієнтирів китайського суспільства. Вплив європейської академічної традиції, зокрема німецької, російської та французької фортепіанних шкіл, сприяв формуванню нової моделі виконавства, у якій технічна віртуозність поєдналася з ментальною глибиною й національною самобутністю. Уже в першій половині ХХ століття камерна фортепіанна музика стала важливою складовою концертного та освітнього життя Китаю, засвідчивши поступове утвердження професійної виконавської школи.

На сучасному етапі, в умовах глобалізаційних процесів і цифровізації культури, фортепіанна камерна музика стикається з новими викликами – необхідністю переосмислення естетичних критеріїв, оновлення репертуару, залучення мультимедійних технологій. Водночас вона відкриває широкі перспективи для творчої модернізації, інтеграції національних інтонаційних особливостей у міжнародний музичний дискурс. Проведений аналіз сучасного стану розвитку жанру дозволив виокремити основні проблеми, що постають перед виконавською практикою, зокрема обмеженість фахових програм із камерного ансамблю, недостатню представленість сучасних китайських композиторів у концертному репертуарі та потребу у формуванні нових освітніх підходів.

Доведено необхідність пошуку нових моделей виконавства й педагогічних підходів, здатних інтегрувати класичний репертуар із сучасними композиторськими інтерпретаціями та мультимедійними форматами подачі. Виявлено, що важливим чинником розвитку фортепіанної камерної музики є вплив державної культурної політики, підтримка фестивалів камерної музики, конкурсів, а також створення інституційних платформ для творчого зростання молодих виконавців. Таким чином, інноваційний розвиток фортепіанної камерної музики в Китаї має стратегічне значення не лише для розширення національного музичного простору, а й для збагачення глобального мистецького діалогу, сприяючи формуванню сучасного образу китайської культури у світовому контексті.

**Ключові слова:** фортепіанне виконавство, фортепіанна камерна музика, культурний простір, інновації, виконавська практика.

**Tian AN,***orcid.org/0009-0008-0811-3364**Postgraduate Student at the Musical Art Department**Educational-Scientific Institute of Culture and Arts**of Sumy State Pedagogical University named after A. S. Makarenko**(Sumy, Ukraine) tianan963@gmail.com*

## **PIANO CHAMBER MUSIC IN THE CULTURAL SPACE OF CHINA: FROM HISTORICAL ORIGINS TO CONTEMPORARY INTERPRETATION**

Piano chamber music as a form of musical performance began to spread in China in the early twentieth century, undergoing a complex and lengthy process of formation and evolution. Its development was determined both by socio-historical transformations and by the gradual renewal of the musical and aesthetic orientations of Chinese society. The influence of the European academic tradition – particularly the German, Russian, and French piano schools – contributed to the creation of a new model of performance in which technical virtuosity was harmoniously combined with spiritual depth and national individuality. By the first half of the twentieth century, piano chamber music had become an integral part of China's concert and educational life, reflecting the steady establishment of a professional performing school.

At the present stage, in the context of globalization and cultural digitalization, piano chamber music in China faces new challenges, including the need to rethink aesthetic criteria, update its repertoire, and incorporate multimedia technologies. At the same time, these conditions open broad prospects for creative modernization and for integrating national intonational features into the international musical discourse. The analysis of the current state of the genre has

*made it possible to identify the main issues confronting performance practice—limited specialization in chamber ensemble programs, insufficient representation of contemporary Chinese composers in concert repertoires, and the need to develop innovative educational strategies.*

*The study substantiates the necessity of exploring new models of performance and pedagogy that can effectively integrate the classical repertoire with modern compositional interpretations and multimedia presentation formats. It has been revealed that an important factor in the advancement of piano chamber music is the influence of state cultural policy, the support of chamber music festivals and competitions, and the establishment of institutional platforms for the professional growth of musicians-beginners. Thus, the innovative development of piano chamber music in China holds strategic importance not only for expanding the national musical space but also for enriching the global artistic dialogue, contributing to the formation of a modern image of Chinese culture within the world context.*

**Key words:** piano performance, piano chamber music, cultural space, innovation, performance practice.

**Вступ.** Камерна музика як жанр історично формувалася у протиставленні до музики, що виконувалася у великих залах або на відкритих просторах. Її сутність полягає в камерності – створенні особливої атмосфери, розрахованої на більш тісний контакт між виконавцями та слухачами. У межах цього жанрового напрямку фортепіанна камерна музика посідає особливе місце, адже поєднує інструментальні ансамблеві форми з провідною роллю фортепіано. Вона вимагає від виконавців не лише технічної майстерності, але й здатності до тонкої ансамблевої взаємодії, що робить її важливим полем для розвитку музичного мислення та культури спільного музикування.

Актуальність вивчення цього феномена зумовлена необхідністю глибшого усвідомлення специфіки розвитку фортепіанної камерної музики в Китаї. З одного боку, це дозволяє простежити процес інтеграції західної музичної культури в національний мистецький простір, а з іншого – зрозуміти, яким чином відбувалося формування оригінальної, власне китайської традиції камерного виконавства. Вивчення історичних етапів та сучасного стану цього напрямку сприяє не лише кращому розумінню його художньої цінності, а й розширює перспективи подальшого розвитку.

Звернімо увагу, що поширення фортепіанної камерної музики в Китаї розпочалося на початку ХХ століття разом із входженням західної музичної культури. Ранні композитори та педагоги, зокрема Лі Шутун і Сяо Юмей, зробили вагомий внесок у її розвиток. Вони не лише активно пропагували західну музичну традицію, але й створили перші музичні інституції, зокрема Шанхайську державну консерваторію, що стало основою для формування професійної музичної освіти в країні. Саме в цей період китайська аудиторія почала знайомитися з ансамблевим виконавством, а класичні твори фортепіанної камерної музики вперше з'явилися на національній сцені. Водночас соціальні та політичні потрясіння значною мірою стримували її подальший розвиток.

**Мета статті** – здійснити комплексне дослідження розвитку фортепіанної камерної музики в

культурному просторі Китаю, простежити її історичні витoki та етапи еволюції, а також окреслити сучасні тенденції інтерпретації цього жанру в контексті глобальних культурних процесів.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** В огляді останніх досліджень і публікацій простежується, що розвиток фортепіанної камерної музики в Китаї має відносно коротку історію, що зумовило переважно описовий характер наукових праць, зокрема ця тенденція прослідковується в дослідженнях Лі Юйвень, Го Женьмін, Ван Дун'юй, Тан'яват Сондіратна. Більшість досліджень зосереджені на хронології, репертуарі та біографічних відомостях, тоді як аналітична та методологічна база ще перебуває на стадії становлення. Водночас спостерігаються позитивні тенденції: зростає увага до педагогічних аспектів, інтерпретаційного аналізу та інтеграції локальних традицій у сучасні камерні практики, у тому числі в дослідженнях Цзюй Ціхун, Ван Юйхе, Чжан Ці, Міхай Цирлежан, Ні Пейвень, що створює перспективи для подальшого методологічного та теоретичного розвитку галузі.

**Виклад матеріалу дослідження.** Новий етап розвитку камерної фортепіанної музики розпочався після реформ у Китаї у другій половині ХХ століття. Стрімке соціально-економічне зростання створило сприятливе підґрунтя для розквіту музичного мистецтва. Фортепіанна камерна музика здобула широку увагу та визнання, що сприяло підвищенню рівня виконавської майстерності. У багатьох провідних консерваторіях країни було відкрито спеціальні курси з камерного ансамблю, що дозволило готувати професійних виконавців нового покоління. Різноманітні концерти, фестивалі та конкурси стали важливими майданчиками для презентації та обміну досвідом у цій галузі.

Особливого значення набули творчі пошуки китайських музикантів, які, спираючись на західні виконавські традиції, водночас прагнули сформувати національно своєрідний стиль фортепіанної камерної музики. Це виявилось як у створенні

творів, що інтегрують елементи китайської музичної культури, так і у виконавських практиках. Розвиток фортепіанної камерної музики в Китаї став важливою складовою процесу культурної глобалізації та водночас сприяв збагаченню національної музичної традиції (Zhan, 2009).

Інноваційний розвиток фортепіанної камерної музики на сучасному етапі має вагоме значення для збагачення національної музичної культури. Включення локальних інтонаційних, мелодичних і ритмічних елементів у камерно-ансамблеві твори дозволяє формувати нові художні зразки, що виразно відображають китайську культурну ідентичність. Таким чином, створюється оригінальний пласт музики, який не лише інтегрує традиційні елементи, а й репрезентує їх у сучасному інтерпретаційному контексті.

Важливим аспектом також є посилення міжнародного культурного діалогу. Інноваційний розвиток жанру дозволяє КНР розширювати свій внесок у міжнародний музичний простір, зокрема шляхом участі у престижних конкурсах, міжнародних фестивалях камерної музики, організації культурних обмінів – слугуючи платформами для презентації національних досягнень. Це сприяє формуванню позитивного іміджу країни, а також поглиблює взаєморозуміння між культурами.

Крім того, інновації у сфері камерної музики відкривають можливості для розвитку нових виконавських підходів. Сучасні композитори та виконавці експериментують із формами ансамблевої взаємодії, акустичними ефектами та сценічними моделями співпраці. Завдяки цьому камерна музика стає динамічним простором творчих пошуків, що стимулює загальний прогрес музичного мистецтва в Китаї.

Фортепіанна камерна музика у своїх інноваційних формах відіграє важливу роль у вихованні нового покоління музикантів. Вона сприяє формуванню естетичної свідомості студентів шляхом знайомства з творами, що поєднують сучасні техніки з традиційними китайськими культурними наративами, розширюючи їх світогляд і зміцнюючи зв'язок із національною спадщиною. Це, у свою чергу, дозволяє студентам глибше розуміти художню цінність музики та розвивати здатність до її критичного аналізу.

Камерне виконавство є ефективним інструментом для розвитку інноваційного мислення. Спільне музикування потребує креативності, гнучкості та комунікативних навичок. Використання міждисциплінарних підходів (поєднання музики з театральним мистецтвом, цифровими технологіями чи візуальними медіа) стимулює

творчий потенціал студентів. Це сприяє вихованню нового покоління музичних діячів, здатних поєднувати традицію і сучасність.

Звернімо увагу, що інноваційний розвиток фортепіанної камерної музики сприяє розширенню освітніх ресурсів. Співпраця з міжнародними музикантами та науковцями дозволяє інтегрувати в навчальний процес новітні педагогічні методи та репертуарні підходи. Це підвищує якість музичної освіти та сприяє її модернізації, роблячи китайську систему підготовки музикантів більш конкурентоспроможною у світовому контексті (Círléjan, 2012).

Інноваційний розвиток камерної музики має не лише культурно-освітнє, а й важливе соціальне значення. По-перше, він сприяє зростанню культурної індустрії. Організація концертів, фестивалів і конкурсів активізує суміжні сфери, від концертного менеджменту до туризму, що створює додаткові економічні стимули та нові робочі місця.

По-друге, камерна музика збагачує духовне життя суспільства. Виконання творів, у яких поєднуються сучасні техніки з елементами національної культури, дозволяє слухачам відчувати багатство власної традиції у нових формах. Це не лише розширює горизонти сприйняття, але й підвищує культурний рівень громадян, формуючи в них відчуття приналежності до національної культурної спадщини.

По-третє, інноваційний розвиток камерної музики сприяє підвищенню культурного статусу міст. Проведення міжнародних фестивалів, музичних форумів та культурних проєктів підвищує туристичну привабливість та імідж міст, роблячи їх центрами музичної культури. У такий спосіб камерна музика стає інструментом культурної дипломатії, який зміцнює престиж країни на світовій арені.

Зважаючи на відносно коротку історію розвитку фортепіанної камерної музики в Китаї, зауважимо, що китайська наукова база в цій сфері ще перебуває на етапі становлення. Особливо гостро ця проблема відчувається у сфері музичної освіти. Викладачі часто мають недостатній рівень теоретичної підготовки, що виявляється в нечіткому розумінні специфіки жанру, відсутності систематизованого підходу до його викладання та обмеженому досвіді роботи з ансамблевими колективами. У результаті навчальний процес орієнтується радше на формальне «виконання навчальних завдань», ніж на глибоке усвідомлення художньо-естетичних засад камерного музикування. Це призводить до спотворення освітніх пріоритетів, коли основна увага приділяється технічним аспектам, а



цілісне формування виконавської культури залишається поза належною увагою.

Лі Юйвень у своєму дослідженні (黎毓雯, 2021) виокремлює слабку сформованість ансамблевої свідомості серед студентів-музикантів як одну з ключових проблем сучасного етапу розвитку фортепіанної камерної музики. Значна частина молодих виконавців і надалі зосереджує зусилля на розвитку індивідуальної майстерності, розглядаючи ансамблеву діяльність як другорядну. Унаслідок цього втрачається глибоке розуміння сутності камерного музикування, яке передбачає діалог, координацію та взаємну співпрацю учасників.

Нерідко студенти демонструють високий рівень сольного володіння інструментом, але втрачають здатність інтегрувати свої виконавські вміння в колективний простір. Це вказує на брак виховання ансамблевої культури та недооцінку феномена співпраці у виконавському процесі. Як наслідок, якість спільного виконання знижується, втрачається художня єдність ансамблю, а саме музикування перетворюється на механічне поєднання партій без належної емоційної та змістовної взаємодії.

Цей недолік значною мірою обумовлений тим, що сучасна музична освіта в КНР ще зберігає акцент на індивідуалістичній моделі навчання, тоді як у камерній музиці першочерговим є колективний підхід, уміння адаптуватися до партнерів і формувати єдине художнє ціле.

Формування ансамблевої культури передбачає не лише засвоєння технічних прийомів, але й виховання цінностей, таких як: уміння слухати партнера, відчувати спільну відповідальність, розуміти художній задум твору у ширшому культурному контексті. Ігнорування цього аспекту призводить до того, що студенти втрачають мотивацію до співпраці та не усвідомлюють глибокого значення камерного мистецтва.

На нашу думку, для подолання цієї проблеми необхідно вдосконалювати педагогічну стратегію. Викладачі повинні не лише передавати знання й навички, а й активно працювати над формуванням нових ідей та ціннісних орієнтацій у студентів, відкривати перед ними світ культурного діалогу та духовного єднання через музику. Це дасть змогу перетворити навчальний процес на багатовимірний простір, де поєднуються технічна майстерність, художня свідомість і виховання загальнолюдських цінностей.

Звертаючи увагу на особливості виконання фортепіанної камерної музики, Ван Юхе акцентується на її витонченості і глибині емоційної виразності. Фортепіанна камерна музика є однією з найрепрезентативніших форм камерного виконавства

завдяки унікальній тембровій палітрі фортепіано. Інструмент наділений широким діапазоном динамічних і тембрових відтінків, що дозволяє досягати виняткової гнучкості в передачі емоційних нюансів. У камерному ансамблі саме фортепіано часто виступає своєрідним «посередником» між різними групами інструментів, здатним не лише підтримувати гармонічну основу, а й виражати глибинні емоційні стани твору (汪毓和, 2012).

У процесі сольного виконавства піаніст має можливість втілити власне розуміння музичного тексту, відтворюючи тонкі психологічні настрої, приховані у партитурі. Це надає камерному виконанню фортепіано особливої естетичної цінності: слухач відчуває відповідну атмосферу твору. Порівняно з іншими інструментами, можливості фортепіано дозволяють поєднати мелодичність, ритмічну чіткість і гармонічну насиченість, що посилює його художній вплив.

Однак досягнення такої глибини виразності потребує багаторічної підготовки, систематичних тренувань і постійних виконавських пошуків. Виконавець має навчитися володіти не лише технічним арсеналом, але й здатністю до художньої інтерпретації, що відкриває перед ним шлях до формування власного стилю.

Важливою характеристикою фортепіанної камерної музики є її просторово-атмосферна специфіка. Виконання відбувається в камерних залах або невеликих просторах, що створює відчуття особистої причетності слухача до музичного процесу. На відміну від монументальних жанрів (опери чи симфонії), камерна музика не претендує на масштабність звучання, а тяжіє до невимушеної, «домашньої» атмосфери, що робить її більш доступною та близькою для слухача.

Саме завдяки такій особливості камерне виконання на фортепіано створює відчуття природності й безпосередності. Атмосфера концерту не нав'язує глядачеві дистанції, а, навпаки, занурює його у стан внутрішнього спокою та роздумів. Слухач не лише споглядає, а й стає своєрідним учасником музичного дійства.

Ще однією відмінною рисою дослідники Го Женьмін та Ван Дун'юй називають «гнучкість у виборі місця для виконання». На відміну від оперних чи симфонічних жанрів, що потребують суворо визначених сценічних умов, камерна музика може звучати в невеликих концертних залах, мистецьких салонах або навіть у приватному просторі. Це зумовлює відсутність жорстких обмежень щодо простору, проте висуває надзвичайно високі вимоги до виконавської майстерності (郭人铭, 王冬语, 2021).

Щоб досягти справжнього мистецького ефекту, піаніст має володіти багатим практичним досвідом, умінням гнучко адаптуватися до різних акустичних умов і розвинутою здатністю до комунікації з іншими учасниками ансамблю. Лише за таких умов камерне виконання набуває тієї цілісності, яка дозволяє слухачеві повністю зануритися в художній світ твору.

У своїй роботі Ні Пейвень та Тан'яват Сондіратна (Ni, Sondhiratna, 2024) виокремлюють шляхи інноваційного розвитку фортепіанної камерної музики в Китаї, вбачаючи одним із провідних напрямів розвитку сучасної фортепіанної камерної музики «збагачення виконавських стилів шляхом інтеграції нових художніх елементів». Упровадження елементів традиційної китайської музики у сферу камерного фортепіанного виконавства сприяє формуванню нового звукового середовища та створенню творів, які поєднують академічні європейські традиції з національною естетикою. Використання модальних структур, мотивів народної музики та регіональних стилістичних особливостей збагачує музичну мову, надаючи їй виразної етнічної специфіки та художньої унікальності.

Цікавою є думка Цзюй Ціхун (居其宏, 2002), що фортепіанна камерна музика може черпати натхнення з живопису, театру та танцю, створюючи нові форми міжвидового синтезу: «музика і танець», «музика і театр», «музика і візуальне мистецтво». Такий підхід розширює горизонти сприйняття та робить камерне мистецтво більш різноплановим і привабливим для сучасного глядача. У добу глобалізації фортепіанна камерна музика може органічно інтегрувати елементи джазу, авангардних технік або світової етномузики, збагачуючи художній словник і задовольняючи попит на багатовимірні музичні враження аудиторії. Це засвідчує універсальність і водночас інноваційний потенціал камерного виконавства.

Як слушно зазначає Лі Юйвень (黎毓雯, 2021), інноваційний розвиток можливий лише за умов творчої взаємодії між різними мистецькими практиками, зокрема через крос-дисциплінарні проекти та використання сучасних технологій. Співпраця з художниками, акторами, танцівниками відкриває нові форми інтерпретації музики, роблячи концертні програми більш видовищними та інтерактивними. Такий синтез мистецтв стимулює як виконавців, так і слухачів до нових форм естетичного досвіду. Цифрові технології ж, у свою чергу, та мультимедійні рішення (проекції, інтерактивні візуалізації, доповнена реальність) дозволяють значно розширити межі традиційного

концертного виконання. Технологічні інновації не лише підсилюють емоційний вплив, але й формують новий тип мистецького простору, де музика співіснує з візуальними й цифровими елементами.

Розглядаючи сучасний етап розвитку камерного ансамблевого виконавства в Китаї, звернімо увагу на цифровізацію музичного мистецтва. Зазначимо, що розвиток цифрових технологій надає можливість створювати унікальні звукові ефекти, проводити постобробку записів і формувати нову палітру тембрів, недосягну у традиційному акустичному середовищі. Це відкриває перспективу для появи «гібридних» форм камерної музики, які поєднують живе виконання з цифровими ефектами. А поєднання музики з візуальними образами (відеоінсталяції, світлові ефекти, синхронізовані проекції) формує новий тип естетичного досвіду, де слухач не лише сприймає звук, але й занурюється в багатовимірний художній простір (郭人铭, 王冬语, 2021).

Зважаючи на вищевикреслене, важливим елементом розвитку фортепіанної камерної музики КНР є підготовка інноваційних кадрів, зокрема і шляхом створення спеціальних освітніх програм. Для забезпечення розвитку потрібні фахівці з інноваційним мисленням та міжнародною орієнтацією. Заклади освіти мають розробляти спеціалізовані курси, конкурси та майстер-класи, спрямовані на виховання нової генерації піаністів-ансамблістів. Також, особливу увагу слід приділяти активній концертній практиці студентів, оскільки саме публічний виступ формує виконавську впевненість, розвиває здатність до імпровізації й водночас стимулює креативність.

Попри інноваційні процеси, важливо зберегти традиційну основу камерного мистецтва. Виконання класичних творів має поєднуватися з їхньою сучасною інтерпретацією, що враховує культурні запити нового часу. Необхідно створити гнучку систему оцінки, яка враховуватиме не лише технічні параметри, але й креативність, художню цілісність та здатність виконавця до інтерпретаційного оновлення.

Важливою складовою є участь здобувачів освіти в міжнародних конкурсах та фестивалях. Виступи китайських музикантів на світових майданчиках сприятимуть демонстрації національної виконавської школи та формуванню позитивного іміджу країни у глобальному культурному просторі. Також проведення камерних форумів із залученням провідних світових музикантів стане дієвим засобом культурного діалогу, обміну досвідом і формування нових тенденцій у галузі (Cîrlejan, 2012).

Успіх китайської камерної музики залежить від наявності сильних виконавців, унікальних авторських творів та високої якості концертних програм. Це має перетворитися на своєрідний культурний бренд, що репрезентує країну на міжнародній арені. У свою чергу, сучасні медіа, включно з інтернетом і соціальними мережами, дають змогу зробити камерне мистецтво доступним широкій аудиторії. Важливо поєднувати традиційні методи популяризації (концерти, лекції, фестивалі) з новими інтерактивними форматами, орієнтованими на молодіжну аудиторію.

Розвиток фортепіанної камерної музики в сучасному Китаї має широкі перспективи, зумовлені як загальносуспільними трансформаціями, так і прискореним прогресом технологій. Вважаємо за потрібне окреслити низку ключових напрямів, що визначатимуть подальшу еволюцію цього жанру в найближчому майбутньому:

Стилістичне розмаїття виконавства. Поглиблення процесів глобалізації та міжкультурного діалогу сприятиме активнішому збагаченню фортепіанної камерної музики різноманітними стилістичними впливами. Очікується, що китайські виконавці дедалі частіше поєднуватимуть академічні традиції з елементами світових музичних культур: від джазу та імпресіонізму до експериментальної електронної музики та етнічних інтонацій.

При цьому важливо наголосити, що стилістичне розширення не означає втрату національної ідентичності. Навпаки, воно передбачає синтез універсального та локального, де китайські музиканти зможуть підкреслити власну культурну унікальність, репрезентуючи її на глобальній сцені.

Багатоманітність виконавських форм. Сучасне камерне мистецтво дедалі більше виходить за межі традиційних форматів. Якщо класична модель обмежувалася сольними та ансамблевими виступами, то майбутнє фортепіанної камерної музики пов'язане із синтезом жанрів і форматів.

Серед перспективних напрямів можемо виокремити:

- поєднання камерного виконання з електронними саундтреками;
- інтеграцію з мультимедійними інсталяціями, відеоартом і цифровим дизайном;
- створення міжвидових проєктів на перетині музики, танцю та театру.

Популяризація музичної освіти. Поступове розширення мережі музичних шкіл, коледжів та університетів у Китаї свідчить про активне поширення музичної освіти серед молоді. Завдяки цьому зростає кількість студентів, які обирають

камерне музикування як один із провідних напрямів своєї професійної діяльності. Фортепіанна камерна музика дедалі більше сприймається як форма інтелектуально-естетичної практики, що поєднує індивідуальну майстерність і колективне мислення. Це, своєю чергою, сприятиме підвищенню рівня культурної освіченості суспільства та формуванню нових поколінь слухачів, здатних глибше цінувати мистецькі феномени.

Зростання міжнародного впливу. Участь китайських музикантів у міжнародних конкурсах і фестивалях поступово перетворює Китай на важливий центр світового музичного життя. На нашу думку, найближчими роками можна очікувати на подальше посилення культурної присутності Китаю на міжнародній арені завдяки проведенню міжнародних фестивалів камерної музики у провідних містах Китаю; активним програмам академічного обміну з провідними європейськими та американськими закладами вищої освіти мистецького спрямування; поширенню китайських творів та інтерпретацій у світових репертуарах.

Синтез традицій і новаторства. Важливим завданням майбутнього є збереження класичної спадщини поряд із активним інноваційним пошуком. З одного боку, традиційні камерні твори повинні залишатися в концертному репертуарі як основа для формування професійної школи. З іншого боку, саме актуальні твори, що поєднують національні особливості та сучасні інтерпретаційні підходи, зможуть забезпечити динамічний розвиток і актуальність цього жанру.

**Висновки.** Отже, фортепіанна камерна музика в Китаї є динамічним явищем сучасної культури, яке сформувалося під впливом як західної музичної традиції, так і національних художніх пошуків. Її історичний розвиток демонструє складний шлях від поодиноких спроб засвоєння жанру до активної інтеграції в міжнародний мистецький простір. Незважаючи на наявні проблеми, пов'язані з недостатнім рівнем теоретичних досліджень, обмеженою увагою до ансамблевої взаємодії та недосконалістю педагогічних методів, фортепіанна камерна музика сьогодні розглядається як перспективний напрям інноваційного розвитку музичного мистецтва Китаю.

Її цінність полягає не лише у збагаченні національної музичної культури новими інтонаційними та виражальними ресурсами, а й у здатності формувати сучасні освітні стратегії, виховувати нове покоління творчих музикантів і сприяти культурному діалогу на міжнародному рівні. Камерне музикування, з його інтимністю форми та витонченістю емоційної виразності, постає як особли-

вий тип художнього мислення, у якому поєднуються індивідуальність виконавця та колективний досвід ансамблю.

Перспективи розвитку цього жанру пов'язані з інтеграцією традиційної спадщини та новітніх технологій, розширенням стилістичного спектра, формуванням інноваційних освітніх програм і створен-

ням національно впізнаваного культурного бренду. Таким чином, фортепіанна камерна музика в Китаї стає не лише формою мистецького самовираження, але й важливим чинником культурної дипломатії, суспільного поступу та духовного виховання, що забезпечує їй широкі можливості для подальшого розвитку в умовах глобалізації.

### СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Cîrlejan M. The genesis of the piano trio. *Studia Universitatis Babes-Bolyai-Music*. 2012. № 1. P. 123–130.
2. Zhan Qi. A brief analysis of the dialysis of Chinese chamber music and its performing arts. *Voice of the Yellow River*. 2009. № 4. P. 95.
3. Ni P., Sondhiratna T. The role and importance of the violin in piano trios in China. *Journal of Roi Kaensarn Academi*. 2024. Vol. 9, № 10. Bangkokthonburi University, Thailand.
4. 郭人铭, 王冬语. 钢琴室内乐在高校钢琴教学中的重要性分析. *山西青年*. 2021. № 14. P. 128–129.
5. 居其宏. 新中国音乐史 (1949–2000). 长沙: 湖南美术出版社, 2002.
6. 黎毓雯. 浅析钢琴室内乐的训练价值与发展. *明日风尚*. 2021. № 19. P. 23–25.
7. 汪毓和. 中国近现代音乐史. 北京: 人民音乐出版社, 2012.

### REFERENCES

1. Cîrlejan, M. (2012). The genesis of the piano trio. *Studia Universitatis Babes-Bolyai-Music*, 1, 123–130.
2. Zhan, Qi. (2009). A brief analysis of the dialysis of Chinese chamber music and its performing arts. *Voice of the Yellow River*, 4, 95.
3. Ni, P., Sondhiratna, T. (2024). The role and importance of the violin in piano trios in China. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 9(10). Bangkokthonburi University, Thailand.
4. Guo, Renming, & Wang, Dongyu. (2021). Gangqin shineiyue zai gaoxiao gangqin jiaoxue zhong de zhongyaoxing fenxi [Analysis of the Importance of Piano Chamber Music in College Piano Teaching]. *Shanxi Qingnian [Shanxi Youth]*, 14, 128–129 [in Chinese].
5. Ju, Qihong (2002). Xin Zhongguo yinyue shi (1949–2000) [History of New China Music (1949–2000)]. Changsha: Hunan Fine Arts Publishing House [in Chinese].
6. Li, Yuwen (2021). Qianxi gangqin shineiyue de xunlian jiazhi yu fazhan [A Brief Analysis of the Training Value and Development of Piano Chamber Music]. *Mingri Fengshang [Tomorrow's Fashion]*, 19, 23–25 [in Chinese].
7. Wang, Yuhe (2012). Zhongguo jin xiandai yinyue shi [History of Modern Chinese Music]. Beijing: People's Music Publishing House [in Chinese].

Дата першого надходження рукопису до видання: 23.10.2025

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 28.11.2025

Дата публікації: 19.12.2025